

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16,
19, 19¹, 21, 29, 30, 32, 36, 40 IR 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nesukakę **Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto socialinio draudimo** senatvės pensijos amžiaus (**toliau – senatvės pensijos amžius**) ir neturintys draudžiamųjų pajamų, valstybės tarnautojų ir profesinės karo tarnybos karių bei deleguotų asmenų sutuoktiniai – tuo laikotarpiu, kai jie gyvena užsienyje kartu su valstybės tarnautoju ar deleguotu asmeniu, jeigu pastarasis asmuo deleguotas ar valstybės tarnautojas perkeltas į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiūstas dirbti į specialiąją misiją, ar kai jie gyvena kartu su profesinės karo tarnybos kariu, jeigu profesinės karo tarnybos karys paskirtas atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat Respublikos Prezidento sutuoktinis draudžiami valstybės lėšomis pensijų, motinystės, nedarbo socialiniu draudimu. Šioje dalyje nurodyti asmenys draudžiami valstybės lėšomis atitinkamai nuo valstybės tarnautojo ar profesinės tarnybos kario 0,5 pareiginės algos arba pagal delegavimo sutartį deleguoto asmens 0,5 darbo užmokesčio, arba Respublikos Prezidento 0,5 darbo užmokesčio, o kai nurodytos 0,5 pareiginės algos ar 0,5 darbo užmokesčio suma nesiekia Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, – nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos. Deleguotų asmenų sutuoktiniai draudžiami tik tuo atveju, jeigu deleguotam asmeniui darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija. Nesukakęs senatvės pensijos amžiaus ir neturintis draudžiamųjų pajamų Respublikos Prezidento sutuoktinis draudžiamas Respublikos Prezidento kadencijos laikotarpiu.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nesukakęs senatvės pensijos amžiaus vienas iš neįgalaus asmens, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tėvų

(įtėvių) arba asmuo, paskirtas šio neįgalaus asmens globėju ar rūpintoju, slaugantys ar nuolat prižiūrintys namuose šį neįgalų asmenį (teikiantys pagalbą namuose šiam neįgaliam asmeniui), draudžiami valstybės lėšomis pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu. Šioje dalyje nurodyti asmenys draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, jeigu jie tuo laikotarpiu neturi draudžiamųjų pajamų, socialinio draudimo įmokas skaičiuojant nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, arba jų pajamos mažesnės negu atitinkamo laikotarpio Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma. Šioje dalyje nurodyti asmenys, kurių draudžiamųjų pajamų suma per atitinkamo laikotarpio kalendorinius mėnesius mažesnė už to paties laikotarpio Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų sumą, draudžiami sumokant valstybės lėšomis trūkstantį iki atitinkamo laikotarpio Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų sumos socialinio draudimo įmokų sumą. Ši nuostata taip pat taikoma vienam iš tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui, slaugančiam namuose visiškai negalios invalidą, pripažintą tokiu iki 2005 m. liepos 1 d. Šioje dalyje nurodyti asmenys draudžiami pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis tik tuo atveju, jeigu negauna jiems patiems priklausančios ~~valstybinės~~ socialinio draudimo pensijos, išskyrus ~~valstybinę~~ socialinio draudimo našlių **pensiją ir** (maitintojo netekimo) pensiją, valstybinės pensijos, šalpos pensijos, socialinės pensijos arba šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose.“

3. Pakeisti 6 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai ir vienuoliai valstybės lėšomis draudžiami pensijų socialiniu draudimu. Šioje dalyje nurodyti asmenys draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, kai jie neturi ~~būtiną senatvės pensijai valstybinio socialinio pensijų draudimo stažo~~ **būtiną pensijų socialinio draudimo stažo socialinio draudimo senatvės pensijai skirti**, negauna ~~valstybinės~~ socialinio draudimo pensijos ir kai jų draudžiamųjų pajamų suma per kalendorinius metus yra mažesnė už atitinkamų metų 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų sumą, sumokant valstybės lėšomis trūkstantį iki 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų sumos socialinio draudimo įmokų sumą.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 7 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) gavo ~~valstybinę~~ socialinio draudimo senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, šalpos neįgalumo ar šalpos senatvės pensiją, su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;“.

2. Pakeisti 10 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Pagal šio įstatymo 4 straipsnį draudžiamų asmenų **apdraustųjų** socialinio draudimo įmokos, išskyrus privalomojo sveikatos draudimo įmokas, pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus skaičiuojamos nuo sumos, ne didesnės kaip ~~2019 metais – 120 VDU suma, 2020 metais – 84 VDU suma, 2021 ir vėlesniais metais 60 VDU suma~~, o šias sumas viršijančiai pajamų daliai taikomas 0 procentų įmokų tarifas. Priskaičiavus pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus vienos iš socialinio draudimo rūšies socialinio draudimo įmokas nuo šioje dalyje nurodytos maksimalios sumos, toliau pagal tuos tarifus skaičiuojamos tik kitų socialinio draudimo rūšių socialinio draudimo įmokos, iki bus pasiekta atitinkamų kalendorinių metų atitinkamos socialinio draudimo rūšies įmokų skaičiavimo maksimali suma. ~~Jeigu asmuo atitinkamais kalendoriniais metais yra draudžiamas pagal šio įstatymo 4 straipsnį daugiau negu vieno draudėjo, socialinio draudimo įmokos pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus skaičiuojamos nuo šioje dalyje nustatytų sumų pagal kiekvieną draudėją atskirai.~~“

3. Pakeisti 10 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. ~~Socialinio~~ **Apdraustųjų socialinio** draudimo įmokos, išskyrus privalomojo sveikatos draudimo įmokas, kurios per kalendorinius metus sumokėtos didesnės, negu šio straipsnio 9 dalyje nustatyta atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazė, grąžinamos ~~draudėjams apdraustiesiems asmenims~~ iki kitų metų gegužės 31 dienos **į apdraustojo asmens sąskaitą kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje, į kurią buvo pervesta paskutinė išmoka, kurios mokėjimas pavestas Fondo valdybai ar jos teritoriniams skyriams (toliau kartu – išmoka, kurios mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams), jeigu nuo nurodytos išmokos pervedimo į apdraustojo asmens sąskaitą kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje nepraėjo daugiau kaip 36 mėnesiai. Jeigu nurodytos sąskaitos nėra arba apdraustasis asmuo pageidauja, kad susidariusi socialinio draudimo įmokų permoka būtų pervesta į kitą jo sąskaitą kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje, ji pervedama į apdraustojo asmens nurodytą sąskaitą Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka. Apie socialinio draudimo įmokų permokos pervedimą apdraustasis asmuo informuojamas Fondo valdybos Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo socialinio draudimo įmokų permokos pervedimo.**“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11 straipsnio 1 dalį 27 punktu:

„27) darbuotojo gautos gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamos naudos,

darbdaviui sumokėjus už geležinkelio ar kelių viešojo transporto bilietus, skirtus darbuotojui atvykti į darbą ar parvykti iš jo.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) gauna (jiems yra paskirta) socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, paskirtą pagal ~~Lietuvos Respublikos valstybinių~~ **Socialinio draudimo pensijų įstatymą**“.

3. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) yra sukakę ~~socialinio draudimo~~ senatvės pensijos amžių pagal ~~Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą~~“.

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio įstatymo 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokos mokamos taip: individualios įmonės moka įmokas už šių įmonių savininkus, mažosios bendrijos – už jų narius, tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos – už jų tikruosius narius, šeimos – už šeimos dalyvius nuo individualios įmonės, mažosios bendrijos, bendrijos ar šeimos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos, kiti savarankiškai dirbantys asmenys jiems priklausančias mokėti socialinio draudimo įmokas moka į Fondo lėšų sąskaitą nuo veiklos vykdymo pradžios iki veiklos pabaigos. Verslo liudijimus turintys asmenys socialinio draudimo įmokas sumoka už verslo liudijimo galiojimo laiką, o jeigu asmuo pagal verslo liudijimą dirba ne visą kalendorinį mėnesį, pagal asmens pateiktą **Fondo valdybos direktoriaus patvirtintos formos** prašymą Fondo valdybos teritoriniam skyriui gali būti sumokėtos socialinio draudimo įmokos už visą kalendorinį mėnesį, **prašymą pateikiant Fondo valdybos teritoriniam skyriui ne vėliau kaip iki asmens metinės pajamų mokesčio deklaracijos už laikotarpį, į kurį įeina šis mėnuo, pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos**.“

2. Pakeisti 12 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Socialinio draudimo įmokų mokėjimo **ir sumokėtų (išieškotų) socialinio draudimo įmokų ir kitų Fondo administravimo įstaigų administruojamų įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų sumų įskaitymo** tvarka nustatoma Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse.“

5 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Socialinio draudimo išmokos

Socialinio draudimo išmokos – tai ~~Valstybinių socialinio~~ **Socialinio draudimo pensijų**

įstatyme, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme bei Nedarbo socialinio draudimo įstatyme numatytos išmokos.“

6 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) draudėjo, kurio apdraustųjų asmenų skaičius yra didesnis negu 3, apdraustiesiems asmenims apskaičiuotų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, vidurkis **ir bendra draudėjo priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų suma**. ~~Draudėjo, kurio apdraustųjų asmenų skaičius yra didesnis negu 20, apdraustiesiems asmenims apskaičiuotų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, mediana, standartinis nuokrypis, 25 procentų kvantilis ir 75 procentų kvantilis;~~“.

2. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

5) draudėjo, kurio apdraustųjų asmenų skaičius yra didesnis negu ~~3~~ **20**, ~~apdraustiesiems asmenims priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų suma~~. **apskaičiuotų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, mediana, standartinis nuokrypis, 25 procentų kvantilis ir 75 procentų kvantilis;**“.

3. Papildyti 15 straipsnio 3 dalį 6 punktu:

„6) draudėjo, kurio apdraustųjų asmenų skaičius yra ne mažesnis kaip 8, ir iš jų yra daugiau negu 3 moterys ir daugiau negu 3 vyrai, apdraustiesiems asmenims – moterims – apskaičiuotų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, vidurkis ir apdraustiesiems asmenims – vyrams – apskaičiuotų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, vidurkis. Nustatant draudėjo apdraustųjų asmenų – moterų ir vyrų – skaičių ir skaičiuojant jų pajamų, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos, vidurkius, vertinami tik tų apdraustųjų asmenų, kurių lyties duomuo yra Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre, duomenys.“

7 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Duomenų apie draudėjus, apdraustuosius asmenis, socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams, gavėjus tvarkymas

Duomenys apie draudėją, apdraustąjį asmenį, socialinio draudimo išmokos arba kitos išmokos, kurios mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams, gavėją, pateikti Fondo

administravimo įstaigoms, turi būti tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (~~OL 2016 L 119, p. 1~~), **Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, šiuo įstatymu ir kitų asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.**“

8 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Fondo valdyba, o šio įstatymo 34 straipsnio 16 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti socialinio draudimo įmokų į Fondą įsiskolinimo mokėjimą iki vieno metų ir leisti sumokėti atidėtą sumą pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą grąžinimo grafiką, kuris negali būti ilgesnis negu 4 metai. Savarankiškai dirbantiems asmenims, mokantiems socialinio draudimo įmokas už save, kai jų bendra įsiskolinimo Fondui suma **yra ne mažesnė kaip 125 eurai ir ne didesnė kaip 1 500 eurų**, socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo mokėjimas gali būti atidėtas iki vieno metų. Pažeidus mokėjimo grafiką, **laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti socialinio draudimo įmokų sumokėjimą netenka galios ir** vykdomas socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo išieškojimas priverstine tvarka. **Savarankiškai dirbančiam asmeniui, jeigu jo bendra įsiskolinimo Fondui suma mažesnė kaip 125 eurai, socialinio draudimo įmokų įsiskolinimas neatidedamas.**“

2. Pakeisti 19 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Fondo valdyba, o šio įstatymo 34 straipsnio 16 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti delspinigių, priskaičiuotų draudėjams už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, išieškojimą iki vieno metų ir leisti sumokėti atidėtą sumą pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą grąžinimo grafiką, kuris negali būti ilgesnis negu 4 metai. Savarankiškai dirbantiems asmenims, mokantiems socialinio draudimo įmokas už save, kai jų bendra įsiskolinimo Fondui suma **yra ne mažesnė kaip 125 eurai ir neviršija ne didesnė kaip 1 500 eurų**, delspinigių, priskaičiuotų už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, įsiskolinimo mokėjimas gali būti atidėtas iki vieno metų. Pažeidus mokėjimo grafiką, **laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti delspinigių, priskaičiuotų draudėjams už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, išieškojimą netenka galios ir** vykdomas delspinigių išieškojimas

priverstine tvarka. **Savarankiškai dirbančiam asmeniui, jei jo bendra įsiskolinimo Fondui suma mažesnė nei 125 eurai, delspinigių, priskaičiuotų už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, įsiskolinimo mokėjimas neatidedamas.**“

3. Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Fondo administravimo įstaigos gali atidėti baudų išieškojimą iki vienu metų, nustatydamos baudos mokėjimo grafiką Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka, kuris negali būti ilgesnis negu 4 metai. Pažeidus mokėjimo grafiką, **laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti baudų išieškojimą netenka galios ir** vykdomas baudų išieškojimas priverstine tvarka.“

4. Pakeisti 19 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytais būdais ~~pradėjus~~ **pradėtos** laiku nesumokėtų socialinio draudimo įmokų, delspinigių, palūkanų ir baudų priverstinio išieškojimo ~~procedūras, jų vykdymas gali būti tęsiamas~~ **procedūros tęsiamos**, nepaisant to, kad jų vykdymo metu pasibaigia **iki sueina** jų priverstinio išieškojimo senaties terminas. ~~Kai Jeigu~~ **Jeigu** priimamas sprendimas atidėti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo sumokėjimą, delspinigių išieškojimą ar baudų sumokėjimą **išieškojimą** laiką, priverstinio išieškojimo senaties terminas nutraukiamas. Tokiu atveju nutrauktas priverstinio išieškojimo senaties terminas tęsiamas nuo to momento, kai ~~nutraukiama sutartis arba panaikinamas~~ **netenka galios** sprendimas, kuriais **kuriuo** atitinkamos sumos sumokėjimas ar išieškojimas buvo atidėtas. Pasibaigus socialinio draudimo įmokų skolų priverstinio išieškojimo senaties terminui, Fondo administravimo įstaigos neturi teisės imtis jokių šių įmokų, su jomis susijusių priskaičiuotų delspinigių, baudų ar palūkanų išieškojimo veiksmų.“

9 straipsnis. 19¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiais galios 19¹ straipsnio 2 ir 3 punktus.

~~2) Fondo valdybos teritoriniai skyriai priima sprendimus dėl įsiskolinimo, viršijančio 30 000 eurų sumą, mokėjimo atidėjimo. Dėl šiame punkte nurodyto įsiskolinimo mokėjimo atidėjimo dokumentai Fondo tarybai neteikiami ir neprašoma jos nuomonės;~~

~~3) įsiskolinimo mokėjimas atidedamas Fondo valdybos teritoriniams skyriams priimant sprendimus dėl įsiskolinimo mokėjimo atidėjimo, įsiskolinimo mokėjimo atidėjimo sutartis su draudėjais nesudaromos;~~

10 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Kai draudėjui~~ **Jeigu** patikslinus **draudėjo** pateiktus duomenis apie asmens

~~draudžiamasis pajamas~~ už praėjusį laikotarpį arba dėl kitų nuo draudėjo priklausančių priežasčių susidaro socialinio draudimo išmokų **ir (ar) kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams**, permoka, ji iš draudėjo taip pat gali būti išieškoma šio įstatymo 20 straipsnyje nustatytais būdais.“

11 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Fondo taryba gali turėti visuomeninių patarėjų. Jų skaičius nustatomas Fondo tarybos reglamente. **Fondo tarybos veikloje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti Lietuvos pensininkų reikalų tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovas, kai svarstomi klausimai, susiję su pensijų socialiniu draudimu.** Rengdama išvadas, Fondo taryba gali pasitelkti ekspertus – dalyko žinovus konsultuoti klausimu, kuriam **spręsti** reikia specialiųjų žinių ar kurių reikia įvertinti. Minimalius reikalavimus, keliamus ekspertų kvalifikacijai, ~~ekspertinių ekspertų~~ paslaugų pirkimo specialiuosius reikalavimus, taip pat mokėjimo sąlygas, išlaidų pagrįstumo kriterijus, jų kontrolę ir kitus reikalavimus, suderinusi su Fondo taryba, nustato ir viešuosius pirkimus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka Fondo valdyba.“

12 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 30 straipsnio 4 punktą.

~~4) nagrinėja ir teikia pasiūlymus Fondo valdybai dėl draudėjų prašymų atidėti socialinio draudimo įmokų skolų, delspinigių ar baudų, viršijančių 30 tūkst. eurų, mokėjimą ar atleidimą nuo jų;~~

2. Pakeisti 30 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) svarsto ir pateikia ~~išvadą~~ **išvadas** Fondo valdybai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Seimui dėl Fondo biudžeto projekto **ir jį lemiančių rodiklių, nustatytų Socialinio draudimo pensijų įstatyme;**“.

3. Pripažinti netekusiu galios 30 straipsnio 8 punktą.

~~8) ne rečiau kaip kas 4 metus teikia Seimui išvadą ir prognozes dėl ilgalaikės socialinio draudimo ir pensijų sistemos pertvarkos eigos ir laukiamų rezultatų;~~

4. Pakeisti 30 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) ~~tvirtina ir skelbia rodiklius, nustatytus Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme vadovaudamasi Nedarbo socialinio draudimo įstatymu, svarsto ir Fondo valdybos teritoriniam skyriui teikia išvadą dėl darbdavio prašymo skirti dalinio darbo išmoką;~~“.

5. Pripažinti netekusiu galios 30 straipsnio 10 punktą.

10) vadovaudamasi Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, tvirtina draudėjų priskyrimą konkrečiai įmokų tarifo grupei;

13 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 32 straipsnio 1 dalį nauju 23 punktu:

„23) priskiria draudėjus nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifo grupei ir tvirtina šį priskyrimą;“.

2. Buvusį 32 straipsnio 1 dalies 23 punktą laikyti 24 punktu.

3. Pakeisti 32 straipsnio 2 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) pripažinti socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų skolas beviltiškomis, jeigu jų neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba jas priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (ar) ekonominiu požiūriu, kai: nerasta socialinio draudimo įmokų mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus); priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų skolą; netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, nes kadangi fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidas), asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir (ar) reabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jam jau teikiama **piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams**;“.

14 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) atstovauja Fondo interesams įmonėse, viešosiose įstaigose, kurioms iškeltos bankroto ar restruktūrizavimo bylos pagal Lietuvos Respublikos ~~įmonių bankroto~~ **juridinių asmenų nemokumo** įstatymo ir Lietuvos Respublikos ~~įmonių restruktūrizavimo~~ įstatymo suteiktas kreditoriaus teises Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Fondo valdybos abipusio susitarimo pagrindu;“.

15 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Fondo valdybos **administravimo įstaigos** direktorius ir jo pavaduotojai turi teisę **Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka** atsisakyti socialinio draudimo išmokos arba kitos išmokos, kurios mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams, permokos **ar reikalavimo, kylančio iš regreso teisės (toliau kartu – žala), ir nepradėti žalos** išieškojimo **ar jį užbaigti**, jeigu išmokos permokos:

- 1) nėra galimybės **žalos** išieškoti arba
- 2) ~~jeigu ji~~ **žala** yra susidariusi ne dėl išmokos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ir nėra galimybės jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų), arba
- 3) ~~jeigu jos~~ **žalos** neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių, arba
- 4) ~~ją~~ **žalą** išieškoti netikslinga socialiniu ir (ar) ekonominiu požiūriu, ~~kai jeigu:~~
 - a) nerasta asmens turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus);
 - b) išieškojimo išlaidos ~~sąnaudos~~ didesnės už ~~išmokos permoką~~ **žalą arba neproporcingai didelės, palyginti su žala;**
 - c) netikslinga išieškoti ~~išmokos permoką žalą, kadangi nes~~ fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki: – fiziniam asmeniui ~~reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidas), asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir (ar) rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jam jau teikiama~~ **piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams.**“

16 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Fondo valdybos sprendimai ir veiksmai (neveikimas) (išskyrus numatytus šio straipsnio 4 dalyje) gali būti skundžiami ~~Vyriausiajai~~ **Lietuvos** administracinių ginčų komisijai **Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo** arba teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnį, 2 straipsnio 1 dalį, 3, 5 straipsnius, 6 straipsnio 3 dalį, 7, 11–16 straipsnius ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalis ir 15 straipsnis įsigalioja 2021 m. balandžio 1 d.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 2, 4 straipsnių nuostatoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus, o iki 2021 m. kovo 31 d. – šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio nuostatoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia: Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu

Komiteto pirmininkas

Mindaugas Lingė